

scoalacool.ro

**CUCERIREA INDEPENDENȚEI
DE STAT ȘI UNIREA DOBROGEI**

Contextul internațional

1875-1876 - în Bosnia-Herțegovina și Bulgaria, au izbucnit răscoale antiotomane (România a sprijinit în mod indirect aceste răscoale) ⇒ Serbia și Muntenegru au intrat în război împotriva puterii turcești, cu scopul de a își obține **independența**.

Imperiul Rus s-a implicat în conflictele din regiune sub pretextul „*protecției slavilor din Balcani*”, iar Imperiul Austro-Ungar și România și-au declarat neutralitatea.

23 decembrie 1876-20 ianuarie 1877 - în cadrul Conferinței de la Constantinopol, Marile Puteri au încercat să soluționeze (fără succes) conflictele din Balcani.

Septembrie 1876 - Imperiul Otoman a adoptat o Constituție, prin care României i s-a acordat statutul de „*provincie privilegiată*” ⇒ obținerea independenței statale a devenit obiectivul major al domniei lui Carol I.

Ambuscadă bosniacă din perioada răscoalei antiotomane (Bosnia-Herțegovina, 1875)

**Peninsula Balcanică
după Conferința de la
Constantinopol (1876-
1877)**

Cucerirea independenței de stat

1876-1877 - ca urmare a eșecului de obținere a independenței României pe cale diplomatică, guvernul liberal condus de Ion C. Brătianu a hotărât apropierea de Imperiul Rus, care a urmărit să obțină controlul asupra strâmtorilor și să se extindă în Peninsula Balcanică.

Octombrie 1876 - la Livadia, au avut loc negocieri între partea românească, reprezentată de prim-ministrul Ion C. Brătianu, și partea rusă, reprezentată de țarul Alexandru al II-lea (1855-1881) și ministrul de externe Alexandru Mihailovici Gorceakov.

4 aprilie 1877 - la București, s-a semnat Convenția româno-rusă privind trecerea trupelor ruse pe teritoriul României: a fost reglementat tranzitul armatei ruse, aceasta fiind obligată să respecte integritatea teritorială a României.

12/24 aprilie 1877 - Imperiul Rus a declarat război Imperiului Otoman, iar România a permis trecerea trupelor ruse pe teritoriul său spre cel turcesc.

Aprilie 1877 - Imperiul Otoman a adoptat o serie de măsuri de intimidare față de România:

- a. Suspendarea acreditării diplomaților români din Istanbul;
- b. Bombardarea orașelor românești de pe linia Dunării (Calafat și Brăila) și a unor puncte de frontieră;
- c. Sechestrarea a numeroase nave sub pavilion românesc încărcate cu cereale.

Alexandru al II-lea

Palatul din Livadia (Federația Rusă, 2024)

„Articolul I

Guvernul Alteței Sale Domnului României Carol I asigură armatei ruse care va fi chemată a merge în Turcia, libera trecere prin teritoriul României și tratamentul rezervat armatelor amice. Toate cheltuielile care ar putea fi ocazionate de trebuințele armatei ruse, de transportul său, precum și pentru satisfacerea tuturor trebuințelor sale, cad naturalmente în sarcina Guvernului Imperial.

Articolul II

Pentru ca nici un inconvenient sau pericol să nu rezulte pentru România din faptul trecerii trupelor ruse pe teritoriul său, Guvernul Majestății Sale Imperatorul tuturor Rusiilor se obligă a menține și a face a se respecta drepturile politice ale Statului Român, astfel cum rezultă din legile interioare, și tratatele existente, precum și a menține și a apăra integritatea actuală a României.

Articolul III

Toate detaliile relative la trecerea trupelor ruse, la relațiile lor cu autoritățile locale, precum și toate învoielile care ar trebui să fie luate pentru acest sfârșit, vor fi consemnate într-o convenție specială care va fi încheiată de delegații ambelor guverne, și ratificată în același timp ca și cea de față, și va intra în lucrare de îndată.

Articolul IV

Guvernul Alteței Sale Domnului României se obligă a obține pentru Convenția de față precum și pentru cea menționată la articolul precedent ratificarea cerută de legile române și a face imediat executorii stipulațiile cuprinse într-însa. Drept aceea, plenipotențiarilor respectivi au pus pe Convenția din față semnăturile lor și sigiliul armelor lor.”

(Convenția româno-rusă, 4 aprilie 1877)

Cucerirea independenței de stat

29-30 aprilie 1877 - România a ripostat la atacurile otomane (partea română a atacat Vidinul) și încercările acestora de a trece Dunărea și a rupt legăturile diplomatice cu Imperiul Otoman ⇒ recunoașterea existenței stării de război între cele două state.

9/21 mai 1877 - la București, în Camera Deputaților, ministrul de externe Mihail Kogălniceanu a proclamat independența României.

10/22 mai 1877 - la București, în Senat, a fost proclamată independența României.

19/31 iulie 1877 - la Plevna, în condițiile respingerii atacurilor ruse de către otomani, Marele Duce Nicolae, comandantul armatei ruse, a fost nevoit să ceară intervenția trupelor române în conflict ⇒ rușii au acceptat ca armata română să aibă propriul comandament și bază de operațiuni.

30 august/11 septembrie 1877-9/21 ianuarie 1878 - trupele românești (cca. 60.000 de soldați), conduse de principele Carol, au trecut Dunărea și au participat la luptele de la Plevna (30 august/11 septembrie-28 noiembrie/10 decembrie 1877), Rahova (7/19-9/21 noiembrie 1877), Vidin (14/26 ianuarie-12/24 februarie 1878) și Smârdan (12/24 ianuarie-14/26 ianuarie 1878), contribuind în mod decisiv și cu pierderi mari (10.000 de morți), alături de forțele ruse, la înfrângerea Imperiului Otoman (9/21 ianuarie 1878: capitularea puterii turce).

„(...) În starea de război cu legăturile rupte ce suntem? Suntem independenți; suntem națiune de sine stătătoare. Însă domnilor, aici se oprește travaliul (munca) nostru? Aici se oprește misiunea noastră? Am ajuns la scopul urmărit nu de azi, ci, pot zice, de secole, și mai cu deosebire urmărit de la 1848 încoace? Mai întâi de toate domnilor, să ne facem întrebare: ce am fost înainte de declararea războiului? Am fost noi independenți către turci? Am fost noi provincie turcească? Am fost noi vasali ai Turciei? Am avut noi pe sultanul ca suzeran? Străinii au zis aceasta; noi nu am zis-o niciodată. Noi nu am fost vasali. Sultanul nu a fost suzeranul nostru. Însă a fost ceva. Au fost niște legături sui-generis, niște legături care au fost slabe când românii au fost tari; niște legături care au fost tari când românii au fost slabi.

(...) Așadar, domnilor deputați, nu am cea mai mică îndoială și frică de a declara în fața reprezentățiunii naționale că noi suntem o națiune liberă și independentă. (...) Noi trebuie să dovedim că avem conștiința misiunii noastre, trebuie să dovedim că suntem în stare să facem și noi sacrificii pentru ca să păstrăm această țară și drepturile ei pentru copiii noștri și această misiune în momentele de față este încredințată fraților și fiilor noștri de la hotare.

(...) Așadar, trebuie să dovedim că, dacă dorim să fim națiune liberă și independentă, nu este pentru ca să liniștim pe vecinii noștri, nu este pentru ca să fim un popor de griji pentru dâșii; din contră, și încă mai mult decât până acum, să arătăm că suntem o națiune hotărâtă să ne ocupăm de noi, să ne ocupăm de națiunea noastră, să ne ocupăm de dezvoltarea ei, de dezvoltarea bunei stări morale și materiale, iar nicidecum ca să creăm griji, ca să neliniștim pe cineva. Noi dorim să fim bine cu toate puterile și cu Rusia, și cu Austria, și chiar cu Turcia; și cu Turcia vom face legături noi, (...) iar nu să rămânem în acele legături ca până astăzi, care nu mai au rațiunea lor de a fi.”

(Mihail Kogălniceanu, Declarația de independență, 9 mai 1877)

„Turcii, adunând cele mai mari mase la Plevna, ne zdrobesc. Rog să faci fuziune, demonstrație și, dacă este posibil, trecerea Dunării pe care tu dorești să o faci între Jiu și Corabia. Această demonstrație este indispensabilă pentru a facilita mișcările mele.”

(Telegrama Marelui Duce Nicolae, 19/31 iulie 1877)

Trecerea armatei române la sud de Dunăre (20 august 1877)

Soldați români participanți la războiul ruso-turc din 1877-1878

Bătălia pentru Plevna (Bulgaria, 1877)

Bătălia pentru Răhova (Bulgaria, 1877)

„Din ziua de 25 noiembrie până la 28 s-au auzit de la avanposturile noastre noaptea în continuu zgomot de trăsură în interiorul Plevnei și (...) s-a spus că Osman (otomanii) s-a pregătit a face o ieșire cu trupele sale spre Sofia, nemaiaivând provizii, mai cu seamă furaj pentru cai.

În ziua de 28 noiembrie pe la ora 4 dimineața s-a auzit bubuitul tunurilor și salve de puști pe Valea Vidinului și în partea dinspre podul de piatră, imediat s-a dat alarma (...).

Osman cu trupele sale a făcut o ieșire viguroasă peste podul de piatră și peste alte două poduri construite de căruțe în dreapta și în stânga celui de piatră. (...) Cu întregul regiment am înaintat spre malul Vidului (...) și pe la ora 1 ³/₄ am trecut cu cea mai mare iuțeală prin apa Vidului intrând în Plevna, unde de prin toate forturile de la Opanez turcii au fugit (...). Osman văzând că capetele lui de coloană au fost respinse (...) a arborat drapelul alb spre a evita măcelul ce trupele învingătoare ruso-române ar fi început asupra inamicului.”

(Căderea Plevnei: Jurnalul de operațiuni militare al Regimentului 3 Călărași)

Bătălia pentru Vidin (Bulgaria, 1878)

Nicolae Grigorescu - *Atacul de la Smârdan* (1878)

Capitularea forțelor otomane la Nicopole (Bulgaria, 1878)

Toți pentru Unul și Unul pentru Toți!

Capitularea trupelor otomane și sfârșitul conflictului pentru forțele românești conduse de Carol I

Unirea cu Dobrogea

19 februarie/3 martie 1878 - semnarea Tratatului de pace de la San Stefano, de către reprezentanții Imperiului Otoman și cei ai Imperiului Rus:

a. S-a recunoscut independența României, Serbiei și Muntenegrului;

b. Dobrogea, Delta Dunării și Insula Șerpilor au revenit Imperiului Rus, care și-a rezervat dreptul de a le schimba cu sudul Basarabiei (1856: teritoriu care a revenit Moldovei în urma Congresului de Pace de la Paris).

Marile Puteri nu au acceptat prevederile acestui tratat (a schimbat raportul de forțe din Balcani în favoarea Imperiului Rus) și, la sugestia lui Otto von Bismarck, cancelarul Imperiului German, au hotărât desfășurarea unui Congres de pace la Berlin.

1/13 iunie-1/13 iulie 1878 - Congresul de pace de la Berlin a pus capăt Războiului ruso-turc din 1877-1878, confirmând în linii mari prevederile Tratatului de pace de la San Stefano.

Delegația română, condusă de prim-ministrul Ion C. Brătianu și de ministrul de externe Mihail Kogălniceanu, a acceptat prevederile legate de România:

a. Recunoșterea independenței României, condiționată de modificarea articolului 7 din Constituția din 1866: statutul evreilor, musulmanilor și al celorlalte etnii necreștine, care nu au avut dreptul la cetățenie;

b. România a cedat Imperiului Rus sudul Basarabiei (judetele Cahul, Bolgrad și Ismail) și a primit Dobrogea, Delta Dunării și Insula Șerpilor.

1878 - Carol I a primit titlul de „*Alteță Regală*”.

1878-1880 - independența României a fost recunoscută statele Europei: de Imperiul Rus, Imperiul Austro-Ungar, Serbia și Imperiul Otoman (1878); Italia (1879); Germania, Regatul Unit și Franța.

1881 - Parlamentul a proclamat România regat (14/25 martie), iar Carol I și Elisabeta au fost proclamați monarhii României (10/22 mai).

Semnarea Tratatului de pace de la San Stefano (Bulgaria, februarie 1878)

Peninsula Balcanică după Tratatul de pace de la San Stefano (1878)

	România, Serbia și Muntenegru au devenit state independente		Principatul Bulgariei
	Teritorii cedate României		Districtul Spilia, cedat Imperiului Austro-Ungar
	Părți din Basarabia cedate Rusiei		Imperiul Otoman și Rumelia Orientală
	Teritorii cedate Muntenegrului		Căi ferate
	Teritorii cedate Serbiei		

Congresul de Pace de la Berlin (iunie-iulie 1878)

Europa de Est
după Congresul
de Pace de la
Berlin (1878)

**Imperiul Austro-
Ungar**

Transilvania

Imperiul

Rus

România

Dobrogea

Marea Neagră

Dalmația

Bosnia
Herțegovina

Serbia

Bulgaria

Rumelia Orientală

Munte-
negru

Marea Adriatică

Imperiul Otoman

Marea
Marmara

**Imperiul
Otoman**

Italia

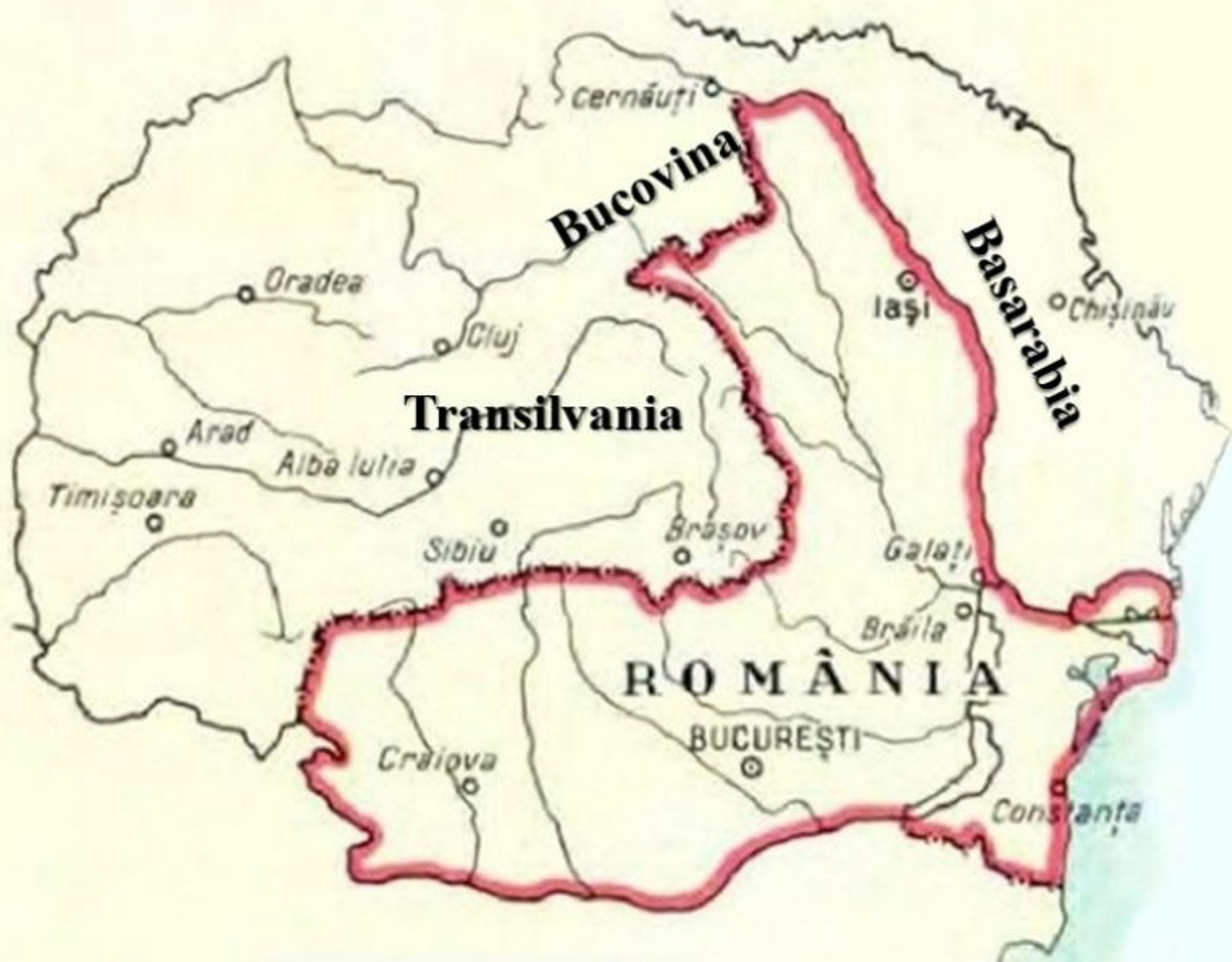
**Marea
Ionică**

Marea Egee

Grecia

- Imperiul Rus a primit Basarabia
- Imperiul Austro-Ungar a primit Bosnia Herțegovina
- Munte-negru a primit Antivari
- Serbia a primit Districtul Niș
- România a primit Dobrogea

România (1878)

„Articolul 1. Dobrogea, anexată României prin tratatul de la Berlin, precum și Delta Dunării și Insula Șerpilor, se împarte (...) în două județe. (...).

Articolul 3. Toți locuitorii din Dobrogea care în ziua de 11 aprilie 1877 au fost cetățeni otomani, devin și sunt cetățeni români.

Articolul 4. O lege specială va determina condițiile în care ei vor putea exercita drepturile lor politice și cumpăra imobile rurale în România propriu-zisă. O altă lege va statua despre reprezentanța locuitorilor dobrogeni în Parlamentul român.

Articolul 5. Locuitorii Dobrogei, deveniți cetățeni români, sunt egali înaintea legii, se bucură de toate drepturile cetățenești și pot fi numiți în funcțiile publice, fără deosebire de origine și religie. (...)

Articolul 15. Libertatea conștiinței este absolută. Libertatea tuturor cultelor este garantată, (atât) cât celebrarea lor nu aduce o atingere ordinii publice și bunelor moravuri. (...).

Articolul 16. Religia ortodoxă a răsăritului este religia dominatoare și în Dobrogea. (...). Protoiereii județelor și clerul ortodox al catedralelor din Tulcea și Constanța sunt salariați de stat. Clerul de la celelalte biserici ortodoxe este plătit de către comune și comunități (...).

Articolul 17. Personalul și întreținerea principalelor moschei musulmane în Tulcea, Constanța, Babadag, Măcin, Medgidia, Hârșova, Isaccea, Sulina și Mangalia vor fi plătite de către stat (...).

Articolul 18. Clerul celorlalte confesiuni și bisericile și templele lor, se vor întreține de comunitățile coreligionare (...).

Articolul 20. Învățământul este liber, (dacă) exercițiul său nu ar atinge bunele moravuri, ordinea publică și sănătatea copiilor. (...).

Articolul 67. În timp de 10 ani de la promulgarea acestei legi, în Dobrogea nu se va face recrutare pentru armate de linie (...)

În timpurile normale, locuitorii ce vor face parte din aceste trupe, nu vor putea fi întrebuințați în serviciu decât o săptămână pe lună, și în care timp ei vor fi plătiți și hrăniți după legea privitoare la armata teritorială (...).

Articolul 68. Locuitorii din Dobrogea, de religie musulmană, vor forma companii și escadroane separate. În uniformarea lor, care se va plăti de stat, se va păstra fesul și turbanul.”

(Legea pentru organizarea Dobrogei, 1880)

Ceremonia de încoronare a regelui Carol I (București, 10-14 mai 1881)

Urmări

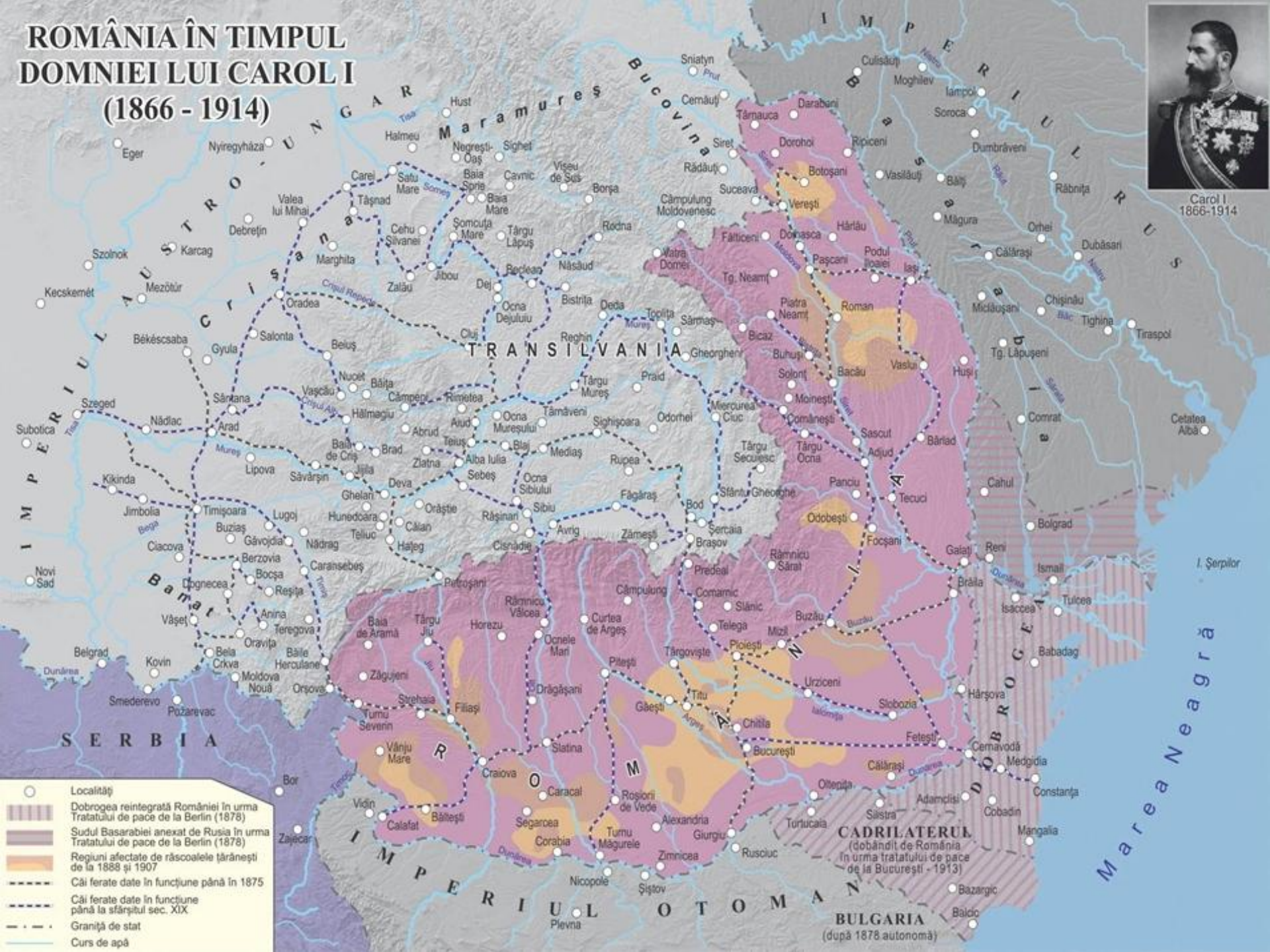
România a accelerat procesul de modernizare statală.

S-a adoptat o politică economică protecționistă și s-au dezvoltat domenii precum comerțul, sistemul bancar, căile ferate și exploatarea petrolului.

ROMÂNIA ÎN TIMPUL DOMNIEI LUI CAROL I (1866 - 1914)

Carol I
1866-1914

- Localități
- ▨ Dobrogea reintegrată României în urma Tratatului de pace de la Berlin (1878)
- ▨ Sudul Basarabiei anexat de Rusia în urma Tratatului de pace de la Berlin (1878)
- ▨ Regiuni afectate de răscocalele țărănești de la 1888 și 1907
- Căi ferate date în funcțiune până în 1875
- Căi ferate date în funcțiune până la sfârșitul sec. XIX
- · - · - Graniță de stat
- Curs de apă

CADRILATERUL
(dobândit de România
în urma tratatului de pace
de la București - 1913)

BULGARIA
(după 1878 autonomă)

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Barnea, Alexandru (coordonator), Manea, Vasile Aurel, Palade, Eugen, Teodorescu, Bogdan, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corint, București, 2007.
3. Petre, Zoe (coordonator), Căpiță, Carol, Stănescu, Ecaterina, Lung, Ecaterina, Livadă-Cadeschi, Ligia, Ciupală, Alin, Țurcanu, Florin, Vlad, Laurențiu, Andreescu, Sorin, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corint, București, 2008.
4. Adăscăliței, Felicia, Lazăr, Liviu, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corvin, Deva, 2007.
5. Băluțoiu, Valentin, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
6. Scurtu, Ioan, Cristea, Nicolae, Curculescu, Marian, Dincă, Constantin, Soare, Aurel Constantin, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Economică Preuniversitaria, București, 2008.
7. Dondorici, Florentina, Lica, Elena Emilia, Poamă, Emil, Ionescu, Vasile, Osanu, Octavian, Stoica, Relu, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Gimnasium, București, 2008.
8. Stan, Magda, Vornicu, Cristian, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Niculescu ABC, București, 2015.
9. Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Editura Corint Educațional, București, 2014.
10. Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2008.
11. Bulei, Ion, *O istorie ilustrată a românilor*, Editura Litera, București, 2018.
12. Djuvara, Neagu, *O scurtă istorie ilustrată a românilor*, Editura Humanitas, 2013.
13. Damean, Sorin Liviu, Oncescu, Iulian, *O istorie a românilor de la Tudor Vladimirescu la Marea Unire (1821-1918)*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2015.
14. Isar, Nicolae, *România sub semnul modernizării: de la Alexandru Ioan Cuza la Carol I (1859-1914)*, Editura Universitară, București, 2017.
15. Hitchins, Keith, *România: 1866-1947*, Editura Humanitas, București, 2017.
16. Imagini: Google Images (domeniul public).

Vă mulțumim pentru atenție!

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

